

Jacek Wijaczka, Zenon Guldon

Rewizja gruntów w komornictwach orneckim, jeziorańskim i barczewskim z 1717 roku

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 2, 229-243

1999

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zenon Guldon, Jacek Wijaczka

**Rewizja gruntów w komornictwach orneckim,
jeziorańskim i barczewskim z 1717 roku**

Publikacja niniejsza stanowi już czwartą część edycji rewizji gruntów Warmii z 1717 r. Wcześniej wydane zostały rewizje komornictw olsztyńskiego¹, lidzbarskiego, reszelskiego i dobromiejskiego² oraz taryfa łąnów na Warmii³. Obecna część obejmuje rewizję komornictw orneckiego, jeziorańskiego i barczewskiego.

Rewizja gruntów przeprowadzona została kilka lat po epidemii dżumy, która grasowała na Warmii w latach 1709—1710. Czarna śmierć ominęła wówczas Ornetę, Barczewo i Jeziorany, ale na całej Warmii pochłonęła około 12 tys. istnień ludzkich⁴. W 1718 r. na tym terenie było 15 247 osiadłych łąnów kmiecych i zaledwie 716 pustych, w większości zresztą uprawianych z najmu⁵. Tak więc wielka epidemia dżumy nie miała długotrwałych skutków gospodarczych na wsi warmińskiej.

Podstawę wydania stanowi oryginał rewizji zachowany w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie w zespole Archiwum Biskupstwa Warmińskiego pod syngaturą 67. Rewizja publikowanych obecnie komornictw mieści się na stronach 53—97. Zasady wydania omówiono w przedmowach do wcześniej wydanych części rewizji.

Tekst źródłowy

[1. Rewizja gruntów w komornictwie orneckim]

Cameratus episcopalis Vormdittensis

Continuatio revisionis glebae peracto cameratu episcopali Guttstadiensi, in cameratu episcopali Vormdittensi, ubi a die 7 Octobris anno 1717 initium sumpserunt in villa, qua fuit prima.

¹ *Rewizja gruntów w komornictwie olsztyńskim z roku 1717*, wyd. Z. Guldon, J. Wijaczka, Komunikaty Mazursko-Warmińskie (dalej: KMW), 1994, nr 1, ss. 53—68.

² *Rewizja gruntów w komornictwach lidzbarskim, reszelskim i dobromiejskim z 1717 roku*, KMW, 1999, nr 1, ss. 99—115.

³ *Taryfa łąnów Warmii z 1718 r.*, wyd. J. Wijaczka, KMW, 1994, nr 4, ss. 415—429.

⁴ S. Flis, *Dżuma na Mazurach i Warmii w latach 1708—1711*, KMW, 1960, nr 4, ss. 512—513, 516.

⁵ *Taryfa łąnów Warmii*, s. 416.

Sommerfeld¹ mansos habet naturales 50 et 3, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, ligna ad focum, prata etiam ad suum usum, fruteta aliqua, Elbinga 8 1/2, Brunsberga 7 milliariibus distat, relata igitur villa haec, utpote glebae vilis, ad classem quartam.

Beneren² mansos habet naturales 50 et 6, exceptis 4 parochialibus, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, ligna ad focum, prata ad suum usum, paludes et fruteta aliqua, Elbinga 9 milliariibus, Brunsberga 7 milliariibus distat, relata itaque villa haec, utpote glebae vilis, ad classem quartam.

Fraymarkt³ mansos habet naturales 50 et 8, exceptis 2 parochialibus, semente aestivali in tertia circiter parte tantum conseminabiles, ligna extra hos mansos habet ad focum et aedificia in silva censuali, prata ad suum usum, paludes prolixas, fruteta etiam plurima, distantia est fere eadem, ideo villa haec relata, utpote glebae vilissimae, ad classem sextam.

Open⁴ mansos habet naturales 70 et 1, exceptis 4 parochialibus, conseminatio aestivalis ad medietatem circiter tantum fieri potest, ligna habet ad focum extra hos mansos in silva censuali, Elbinga 8, Brunsberga 6 milliariibus distat, relata igitur villa haec, utpote glebae vilioris, ad classem quintam.

Arensdorff⁵ mansos habet naturales 120, exceptis 6 parochialibus et 2 liberis pro extruptione et conservatione viae lapidibus stratae, conseminatio aestivalis ad tres circiter partes fieri potest, ligna ad focum pauca habet in silva censuali, prata vero ad suum usum, fruteta aliqua, Elbinga 8, Brunsberga 6 milliariibus distat, relata igitur villa haec, utpote glebae intermixtae, ad classem tertiam.

Vogtsdorff⁶ mansos habet naturales 40, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, ligna ad focum, prata et pascua modica, distantia est eadem cum priore, relata itaque villa ad classem quartam, utpote glebae vilis.

Dittersdorff⁷ vasallagium mansos habet naturales 30, semente aestivali ad tres circiter partes conseminabiles, ligna et ad focum et ad aedificia paucissima, prata, pascua modica, paludes aliquas, Elbinga 8 1/2, Brunsberga 7 1/2 milliariibus distat, ideo relatum ad classem quartam, utpote glebae vilis.

Petersdorff⁸ mansos habet naturales 30 et 8, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, ligna ad focum paucissima, prata vero ad usum suum, distantia fere est eadem cum priore, relata igitur villa haec, utpote glebae intermixtae, ad classem tertiam.

Wolffsdorff⁹ mansos habet naturales 60 et 9, exceptis 4 parochialibus, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, ligna ad focum paucissima, fruteta aliqua, paludes prolixas, prata vero ad suum usum, Elbinga 9, Brunsberga 7 distat milliariibus, relata igitur villa haec, utpote glebae vilis, ad classem quartam.

Kleefeld¹⁰ mansos habet naturales 40 et 1, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, lignis caret, prata habet ad suum usum, Elbinga 9, Brunsberga 7 milliariibus distat, relata itaque villa haec ad classem tertiam, utpote glebae intermixtae.

1 Zagony.
2 Bieniowo.
3 Wolnica.

4 Opin.
5 Lubomino.
6 Wójtowo.

7 Biala Wola.
8 Piotrowo.
9 Wilczkowo.
10 Klony.

Hogenfeld¹¹ vasallagium mansos habet naturales 15, semente aestivali vix ad medietatem conseminabiles, lignis caret, prata, pascua habet modica, distantia est fere eadem cum priore, ideo relatum ad classem quintam, utpote glebae vilioris.

Elditten¹² vasallagium mansos habet naturales 48, exceptis 4 parochialibus, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, lignis caret, prata habet ad suum usum, fruteta aliqua, Elbinga 9, Brunsberga 7 milliaribus distat, relatum itaque ad classem quartam, utpote glebae vilis.

Schwenkitten¹³ vasallagium mansos habet naturales 30, semente aestivali ultra tres partes conseminabiles, lignis caret, prata vero habet ad suum usum, distantia est fere eadem, relatum igitur ad classem tertiam, utpote glebae intermixtae.

Kalkstein¹⁴ mansos habet naturales 50 et 6, exceptis 4 parochialibus, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, lignis caret, prata ad usum suum sufficientia non habet, Elbinga 8, Brunsberga 6 milliaribus distat, ideo relata villa haec, utpote glebae vilis, ad classem quartam.

Olborsdorff¹⁵ venerabilis capituli Varmiensis, mansos habet naturales 40 et 4, semente aestivali ad medietatem tantum conseminabiles, ligna ad focum pauca, prata quoque modica, pascua tamen ad necessitatem, Elbinga 7^{1/2}, Brunsberga 6^{1/2} milliaribus distat, relata igitur villa haec, utpote glebae vilioris, ad classem quintam.

Lemitten¹⁶ vasallagium mansos habet naturales 12, semente aestivali ultra tres partes conseminabiles, ligna et ad focum et ad aedificia pauca, prata plurimum sterilia ad usum tamen suum sufficientia, paludes aliquas, Elbinga 7^{1/2}, Brunsberga 6 milliaribus distat, relatum igitur utpote glebae intermixtae, ad classem tertiam.

Corbsdorff¹⁷ vasallagium mansos habet naturales 30, semente aestivali ultra medietatem conseminabiles, ligna ad focum pauca, prata modica, pascua in silva, fruteta aliqua, Elbinga 7, Brunsberga 6 milliaribus distat, ideo relatum utpote glebae vilioris, ad classem quintam.

Tingen¹⁸ vasallagium mansos habet naturales 50, semente aestivali ultra tres partes conseminabiles, lignis caret, prata habet sufficientia, fruteta plurima, Elbinga 7, Brunsberga 6 milliaribus distat, relatum igitur utpote glebae intermixtae, ad classem tertiam.

Wagten¹⁹ mansos habet naturales 50 et 1, conseminatio aestivalis ad medietatem tantum fieri potest, ligna habet ad focum in silva censuali, prata ad suum usum, paludes et fruteta aliqua, Elbinga 6^{1/2}, Brunsberga 5 milliaribus distat, relata igitur villa haec ad classem quintam, utpote glebae vilioris.

Basyen²⁰ vasallagium mansos habet naturales 100 et 6, exceptis 4 parochialibus, semente aestivali ultra tres partes conseminabiles, ligna ad focum et aedificia, prata ad suum usum, fruteta quaedam, Elbinga 6, Brunsberga 6 milliaribus distat, relatum igitur utpote glebae intermixtae, ad classem tertiam.

11 Wysokie.

12 Eldyty Wielkie.

13 Świękity.

14 Wapnik.

15 Wojciechowo.

16 Limity.

17 Karkajmy.

18 Bogatyńskie.

19 Drwęczno.

20 Bażyny.

Grunheid²¹ versus **Bornitt**²² vasallagium mansos habet naturales 10 et medium, conseminatio aestivalis ad medietatem circiter fieri potest, ligna habet ad focum et aedificia, prata pauca, pascua in silva, Elbinga 6 1/2, Brunsberga 4 1/2 milliaribus distat, ob paucitatem deinde agri nondum eruncati relatum ad classem sextam, glebae videlicet vilissime.

Grunheid²³ secundum versus **Krekausen** itidem vasallagium mansos habet naturales 10 et medium, conseminatio aestivalis ultra medietatem fieri potest, ligna habet ad focum et aedificia, prata ad suum usum, fruteta aliqua, distantia est eadem cum priore, relatum ad classem quintam, utpote glebae vilioris.

Krekausen²⁴ mansos habet naturales 30 et 5, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, ligna ad focum pucissima, fruteta nonnulla, prata vero ad suum usum, distantia fere est eadem cum priore, relata igitur villa haec ad classem tertiam, utpote glebae intermixtae.

Thalbach²⁵ mansos habet naturales 20 et 8, semente aestivali ad medietatem circiter tantum conseminabiles, ligna ad focum, prata pauca, pascua in silvis, Elbinga 7 1/2, Brunsberga 5 1/2 milliaribus distat, relata itaque villa haec, utpote glebae vilioris, ad classem quintam.

Dargels²⁶ mansos habet naturales libertinales 7, semente aestivali vix ad medietatem conseminabiles, ligna ad focum et quaedam ad aedificia, prata in uno campo tantum et vix ad usum suum, paludes aliquas, Elbinga 7 1/2, Brunsberga 5 1/2 milliaribus distat, relata igitur villa haec, utpote glebae vilioris, ad classem quintam.

Mingeinen²⁷ mansos habet naturales 60 et 6, exceptis 4 parochialibus, semente aestivali ultra medietatem conseminabiles, ligna ad focum, nonnulla et ad aedificia, prata ad suum usum, fruteta plurima, Elbinga 8, Brunsberga 6 milliaribus distat, relata igitur villa haec, utpote glebae vilis, ad classem quartam.

Ibidem est sylvia mansorum 21 **Eisenwerk**²⁸ dicta, quam villa haec iure Culmensi posidet, ubi circiter 5 mansi sunt eruncati, glebae vilissimae, prata quoque habet ad usum, ideo relata ad classem sextam.

Kaszaunen²⁹ mansos habet naturales 30 et 5, semente aestivali nec ad medietatem conseminabiles, ligna ad focum, prata et pascua modica, fruteta et paludes plurimas, Elbinga 9, Brunsberga 7 milliaribus distat, relata igitur villa haec ad classem sextam, glebae videlicet vilissimae.

Bergerwald³⁰ villa oppidi Vormdittensis eruncata ex silva dotali **Bongen**³¹ nuncupata, mansos habet naturales 30, semente aestivali ad medietatem circiter conseminabiles, lignationem habet in silvis praefati oppidi solita recognitione, prata ad suum usum, Elbinga 9, Brunsberga 7 milliaribus distat, relatum igitur utpote glebae vilioris, ad classem quintam.

Crossen³² vasallagium mansos habet naturales 15, semente aestivali ad tres fere partes conseminabiles, ligna ad focum, prata vix ad suum usum, Elbinga 7 1/2, Brunsberga 5 1/2 milliaribus distat, relatum igitur utpote glebae vilis ad classem quartam. Remittitur interim determinatione supremi domini.

21 Zielonka.

22 Bornity.

23 Zielonka.

24 Krzykały.

25 Bludyny.

26 Dargiele.

27 Mingajny.

28 Ruda.

29 Kaszuny.

30 Osada niezidentyfikowana.

31 Bonken = Eichgrund -- Bąki.

32 Osada niezidentyfikowana.

Huius deinde cameratus episcopalis Vormdittensis ocularem revisionem pari diligentia, forma et fidelitate, uti in prioribus cameratibus peractam, conscriptam et descriptam omni cum promptitudine referimus et consignamus. In villa praefata Bergerwald cameratus huius Vormdittensis die 15 Octobris anno 1717.

Matthias Krakau
commissarius mp
J. G. Schimmelpfenig
commissarius mp.

A. Grzymała
commissarius mp
Joachim Knobelsdorff

[2. *Rewizja gruntów w komornictwie jeziorańskim*]

Cameratus episcopalis Seeburgensis

Continuatio revisionis glebae peracto cameratu Vartenburgensi in cameratu episcopali Seeburgensi a die 23 Julii anno 1717

Ramssau³³ vasallagium mansos habet naturales 62, exceptis 8 parochialibus, agros montosos, semente aestivali ad medietatem tantum conseminabiles, ligna ad focum et aedificia habet, prata ad usum suum, fruteta et paludes multas, Regiomonto 15, Elbinga 14 distat milliaribus, ideo relata ad classem quintam, utpote glebae vilioris.

Schönfluss³⁴ vasallagium mansos habet naturales 30, semente aestivali nec ad medietatem conseminabiles, ligna ad focum et aedificia, prata quoque ad usum suum habet, paludes et fruteta multa, distantia a maioribus civitatibus eadem cum priore, ideo relata ad classem sextam, utpote glebae vilissimae.

Katrainen³⁵ vasallagium mansos habet naturales 12, semente aestivali ad medietatem tantum conseminabiles, ligna ad focum et aedificia, prata ad usum etiam suum habet, Regiomonto, Elbinga 15 milliaribus distat, ideo relata ad classem quintam, nempe glebae vilioris.

Raszag³⁶ vasallagium mansos habet naturales 60, agros montosos, paludinosos, semente aestivali ad medietatem fere conseminabiles, ligna ad focum et aedificia, prata ad usum suum habet, Regiomonto, Elbinga 16 distat milliaribus, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Schömbruck³⁷ vasallagium mansos habet naturales 30, semente aestivali ultra medietatem conseminabiles, ligna ad focum, prata ad usum suum habet, fruteta multa, Regiomonto 16, Elbinga 15 distat milliaribus, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Nassen³⁸ vasallagium mansos habet naturales 18, semente aestivali ultra medietatem conseminabiles, ligna ad focum pauca, prata habet ad usum suum, Elbinga, Regiomonto 15 distat milliaribus, ideo relata ad classem quintam glebae utpote vilioris.

33 Ramsowo.
34 Dadaj.

35 Kojtryny.
36 Raszag.

37 Sząbruk.
38 Nasy.

Rochlack³⁹ mansos habet naturales 30, semente aestivali fere ad tres partes consemnabiles, lignis caret, paludes habet nonnullas, prata tamen ad usum suum, triticum in parva seminatur quantitate, Regiomonto 13 distat milliaribus, ideo relata ad classem quartam, utpote glebae vilis.

Rydbach⁴⁰ mansos habet naturales 42, exceptis 4 parochialibus, horum deserti 16 ex maiore tamen parte in hiemem sunt elocati, lignis caret, fruteta habet multa, agros paludinosos, semente aestivali fere ad medietatem consemnabiles, prata ad usum suum, distantia a maioribus civitatibus eadem cum priore, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Paudling⁴¹ mansos habet naturales 9, semente aestivali in tertia tantum parte consemnabiles, lignis caret, fruteta et paludes habet plurimas, prata vero vix aliqua, Regiomonto 13 distat milliaribus, ideo relata ad classem sextam, utpote glebae vilissimae.

Parlees⁴² vasallagium mansos habet naturales 9 et medium, semente aestivali fere ad medietatem consemnabiles, ligna ad aedificia et focum, prata ad usum suum habet, fruteta et paludes quasdam, Regiomonto 13, Elbinga 15 distat milliaribus, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Naydems⁴³ mansos habet naturales 50, horum sunt deserti 25, ex maiore tamen parte conducti, agros montosos, paludinosos, semente aestivali ad medietatem consemnabiles, ligna pauca ad focum, prata habet ad necessitatem, Regiomonto 13 distat milliaribus, ideo relata ad classem quartam glebae utpote vilis.

Kutzkaim⁴⁴ vasallagium mansos habet iuxta privilegium 10, extra hos est excrescentia mansorum trium, consemnatio aestivalis fere in toto fieri potest, ligna habet pauca ad focum, prata vero sufficientia, triticum in omnibus campis ad aliquod modios seminatur, Regiomonto 13 distat milliaribus, ideo relata ad classem tertiam glebae utpote intermixtae.

Rothflüss⁴⁵ vasallagium mansos habet naturales 40, agros ex parte montosos, semente aestivali ad tres partes consemnabiles, lignis caret, prata ad usum suum habet, fruteta et paludes nonnullas, Regiomonto 12¹/₂ milliaribus distat, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Labuch⁴⁶ vasallagium reverendorum patrum Societatis Iesu mansos habet naturales 33, agros paludinosos, semente aestivali fere ad medietatem consemnabiles, ligna ad focum et aedificia, prata ad usum suum. Regiomonto 13 milliaribus distat, ob paucitatem agri nondum eruncati, relata ad classem sextam glebae vilissimae.

Kleysack⁴⁷ vasallagium reverendorum patrum Societatis Iesu mansos habet naturales 7, semente aestivali fere in toto consemnabiles, lignis caret, prata habet ad usum suum, fruteta aliqua, Regiomonto 13 milliaribus distat, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Bessau Maius⁴⁸ venerabilis capituli Guttstadiensis mansos habet naturales 36, exceptis 4 parochialibus, semente aestivali ad tres circiter partes consemnabi-

39 Ruklawki.

40 Rzeck.

41 Pudlag.

42 Parleza Mala.

43 Najdymowo.

44 Kuckajny.

45 Czerwonka.

46 Łabuchy.

47 Zargbiec.

48 Biesowo.

les, lignis caret, prata ad suum usum habet, paludes nonnullas, triticum in parva quantitate seminatur, Regiomonto 12 milliaribus distat, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Bessau Minus⁴⁹ venerabilis capituli Guttstadiensis mansos habet naturales libertinales 20, semente aestivali in tertia parte tantum conseminabiles, prata pauca, ligna nulla, Regiomonto 12 distat milliaribus, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Sauerbohm⁵⁰ vasallagium mansos habet naturales 66, agros paludinosos, semente aestivali vix in tertia parte conseminabiles, ligna ad focum et aedificia, prata vero paucissima, Regiomonto distat 12 milliaribus, ideo relata ad classem sextam glebae vilissimae.

Willims⁵¹ mansos habet naturales 40, horum sunt tres deserti, sed tamen conducuntur, agros paludinosos, semente aestivali ad medietatem conseminabiles, ligna ad focum, quaedam etiam ad aedificia, prata ad usum suum, Regiomonto 12 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Weibs⁵² vasallagium reverendorum patrum Societatis Iesu mansos habet naturales 24, semente aestivali vix in tertia parte conseminabiles, ligna ad aedificia et focum habet, prata ad usum suum, fruteta aliqua, Regiomonto 12 milliaribus distat, ideo relata ad classem sextam glebae vilissimae.

Kierschdorff⁵³ vasallagium mansos habet naturales 32, fere ad medietatem semente aestivali conseminabiles, ligna ad focum, prata quoque ad usum suum, Regiomonto 12 milliaribus distat, ideo relata ad classem quintam glebae utpote vilioris.

Zehnhuben⁵⁴ mansos habet naturales libertinales 10, semente aestivali ultra tres partes conseminabiles, lignis caret, prata habet ad usum suum, fruteta aliqua, Regiomonto 12 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Krokau⁵⁵ mansos habet naturales 60, horum sunt deserti 14 ex maiore parte conducti, semente aestivali ad medietatem conseminabiles, prata ad usum suum, ligna pauca ad focum, fruteta nonnulla, Regiomonto 12 milliaribus distat, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Lekitten⁵⁶ mansos habet naturales libertinales 22, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, prata ad suum usum, ligna ad focum pauca, Regiomonto 11 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae utpote vilis.

Kunkendorff⁵⁷ vasallagium mansos habet naturales 14, semente aestivali fere in toto conseminabiles, ligna ad focum et aedificia, prata ad suum usum, triticum in quantitate parva seminatur, Regiomonto 11 milliaribus distat, ideo relata ad classem tertiam glebae intermixtae.

Schönborn⁵⁸ mansos habet naturales 40, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, ligna pauca ad focum, fruteta quaedam, prata sufficientia, Regiomonto 11 milliaribus, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Vonnenberg⁵⁹ venerabilis capituli Guttstadiensis mansos habet naturales 33,

49 Biesówko.

50 Zebrzeń.

51 Wilimły.

52 Wipsowo.

53 Kiersztanowo.

54 Kostrzewy.

55 Krokowo.

56 Lekity.

57 Kalis.

58 Studnica.

59 Studzianka.

agros montosos, paludinosos, semente aestivali ad medietatem circiter consemnabiles, ligna pauca ad focum, prata vix ad usum suum, fruteta plurima, Regiomonto 11 milliaribus distat, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Flemming⁶⁰ venerabilis capituli Guttstadiensis mansos habet naturales 42, exceptis 3 parochialibus et 5, quorum possesor nobilis Troszka, hi in silva fere consistunt, quia nec medius mansus est eruncatus. Consemnatio aestivalis ad tres partes fieri potest, ligna ad focum, prata ad suum usum habet, paludes, fruteta, montes plurimos, Regiomonto 11 milliaribus distat, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Freudenburg⁶¹ mansos habet naturales 94, exceptis 6 parochialibus, agros montosos, paludinosos, semente aestivali ad tres partes consemnabiles, ligna in mansis propriis ad focum, nonnulla etiam ad aedificia, prata habet ad suum usum, fruteta plurima, triticum in parva quantitate seminatur, Regiomonto 11, Elbinga 12 milliaribus distat, ideo relata ad classem tertiam glebae intermixtae.

Potritten⁶² vasallagium mansos habet naturales 19, semente aestivali fere in toto consemnabiles, ligna pauca ad focum et aedificia, prata ad suum usum, triticum in quantitate parva seminatur, Regiomonto 11 milliaribus distat, ideo relata ad classem tertiam glebae utpote intermixtae.

Walkaim⁶³ mansos habet naturales 24 libertinales, semente aestivali ad tres circiter partes consemnabiles, prata ad suum usum, lignis caret, triticum in parva seminatur quantitate, Regiomonto 11 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Lichtenhagen⁶⁴ alias **Vstnik** vasallagium mansos habet naturales 9, semente aestivali ad tres partes consemnabiles, prata ad suum usum, ligna pauca ad focum, paludes habet nonnullas, triticum in duobus campis in quantitate parva seminatur, Regiomonto 11 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Modlengen⁶⁵ mansos habet naturales libertinales 26, agros ex parte montosos, semente aestivali ad tres partes consemnabiles, ligna pauca ad focum, prata ad suum usum, paludes quasdam, triticum in quantitate parva seminatur, Regiomonto 11 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam, utpote glebae vilis.

Seiberswald⁶⁶ mansos habet naturales 78, exceptis 4 parochialibus, horum deserti sunt 4, qui tamen conducuntur, consemnatio aestivalis ad tres fere partes fieri potest, lignis caret, prata habet ad usum suum, paludes aliquas, Regiomonto 10 milliaribus distat, triticum in modica quantitate seminatur, ideo relata ad classem quartam utpote glebae vilis. Hic die, scilicet 31 Julii revisio praesens ad 24 Augusti inclusive, ob impendentis messis urgentiam, limitata fuit et denuo 25 Augusti feliciter continuata.

Makolen⁶⁷ vasallagium mansos habet naturales 18, semente aestivali fere in toto consemnabiles, ligna ad focum sat modica, prata vero ad suum usum, triticum in quantitate parva seminatur, Regiomonto 10 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

60 *Frączki.*

61 *Radostowo.*

62 *Potryty.*

63 *Wilkiejmy.*

64 *Ustnik.*

65 *Modliny.*

66 *Żegoty.*

67 *Makoly.*

Glottengen⁶⁸ vasallagium mansos habet naturales 35, horum 3 scultetiales, semente aestivali fere in toto conseminabiles, ligna ad focum tantum, prata ad sufficientiam, triticum in aliquali quantitate seminari potest, Regiomonto 10 milliaribus distat, relata ideo ad classem tertiam glebae intermixtae.

Tolnik⁶⁹ mansos iuxta privilegium habet 50 et 1, secundum mappam vero iuratorie factam tantum 50 reperti sunt, horum sunt 3 deserti, sed conducti, conseminatio aestivalis ad tres partes fieri potest, ligna habet pauca ad focum, prata ad usum suum, paludes aliquas, Regiomonto 10 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae utpote vilis.

Parkitten⁷⁰ vasallagium mansos naturales habet 15, semente aestivali fere in toto conseminabiles, silvam habet mansorum 5, prata ad suum usum, fruteta nonnulla, triticum in quantitate parva seminatur, Regiomonto 10 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Wolken⁷¹ mansos habet naturales 9, semente aestivali fere in toto conseminabiles, ligna ad focum in mansis propriis, prata modica, fruteta nonnulla, Regiomonto 10 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Francknau⁷² mansos habet naturales 85, exceptis 6 parochialibus, horum sunt deserti 17, qui particulatim ad medietatem tantum elocantur, agros montosos, paludinosos, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, ligna habet pauca ad focum in mansis propriis, prata ad suum usum, Regiomonto 10 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Felau⁷³ vasallagium mansos habet naturales 5, semente aestivali fere in toto conseminabiles, ligna ad focum et nonnulla ad aedificia, prata modica, distantia eadem cum priore, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Polkaim⁷⁴ mansos habet naturales 40, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, prata ad suum usum, lignis caret, Regiomonto 10 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Winken⁷⁵ mansos habet naturales libertinales 9, semente aestivali in toto conseminabiles, prata ad suum usum, lignis caret, Regiomonto 9 milliaribus distat, ideo relata ad classem secundam, utpote glebae mediocris.

Mengen⁷⁶ vasallagium mansos habet naturales 9, semente aestivali in toto conseminabiles, prata ad sufficientiam, lignis caret, Regiomonto 9 milliaribus distat, ideo relata ad classem secundam glebae mediocris.

Prossitten⁷⁷ mansos habet naturales 58, exceptis 4 parochialibus, horum sunt deserti 10 in maiore parte conducti, conseminatio aestivalis ad medietatem fieri potest, ligna habet modica in mansis propriis, prata ad suum usum, fruteta aliqua, Regiomonto 10 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Landau⁷⁸ feudum mansos habet naturales 30, semente aestivali ultra medietatem conseminabiles, agros montosos, saxosos, prata ad suum usum, ligna ad focum, paludes, fruteta nonnulla, Regiomonto milliaribus 10 distat, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

68 Glejtyny.

69 Tolniki Wielkie.

70 Parkity.

71 Wólka.

72 Frankowo.

73 Wielewo.

74 Polkajmy.

75 Winiec.

76 Majne.

77 Prosimy.

78 Łądek.

Klakendorff⁷⁹ feudum mansos habet naturales 60, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, ligna ad focum, prata ad suum usum, fruteta multa, paludes aliquas, Regiomonto 10 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae utpote vilis.

Lautren⁸⁰ mansos habet naturales 60, exceptis parochialibus 6, horum deserti 17, qui particulatim ad medietatem tantum elocantur, conseminatio aestivalis ad tres circiter partes fieri potest, ligna ad focum habet, prata vix ad suum usum, fruteta multa, Regiomonto 10 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Vogtsdorff⁸¹ vasallagium mansos habet naturales 48, semente aestivali ultra tres partes conseminabiles, ligna ad focum et aedificia, prata ad sufficientiam, fruteta aliqua, Regiomonto 10 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Teistimmen⁸² vasallagium mansos habet naturales 54, semente aestivali ultra medietatem conseminabiles, ligna ad focum et aedificia, prata ad suum usum, paludes quasdam, triticum in quantitate parva seminatur, Regiomonto 11 milliaribus distat, ob paucitatem agri nondum eruncati, relata ad classem quartam glebae vilis.

Jerkendorff⁸³ vasallagium mansos habet naturales 16, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, ligna ad focum et aedificia, prata modica, distantia eadem cum priore, ob paucitatem agri nondum eruncati, relata ad classem quartam glebae vilis.

Krausen⁸⁴ vasallagium reverendorum patrum Societatis Iesu mansos habet naturales 60, semente aestivali ultra medietatem conseminabiles, silvam habet, prata ad sufficientiam, fruteta aliqua, Regiomonto 11 milliaribus distat, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Kikitten⁸⁵ mansos habet naturales 24, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, ligna ad focum, fruteta nonnulla, prata valde modica, pascua in silvis, Regiomonto 10 milliaribus distat, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Wangst⁸⁶ vasallagium reverendissimi capituli Varmiensis mansos habet naturales 25, semente aestivali fere in toto conseminabiles, ligna ad focum, prata modica, triticum in parva quantitate seminatur, Regiomonto 10 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Ferschnau⁸⁷ vasallagium mansos habet naturales 30, agros montosos, saxosos, semente aestivali ultra medietatem conseminabiles, ligna ad focum, prata ad suum usum, fruteta multa, paludes quasdam, distantia eadem cum priore, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Kremersdorff⁸⁸ vasallagium mansos habet naturales secundum privilegium 40, sed exhibet mappa a possessore, ubi tantum 32 reperti. Conseminatio aestivalis ad tres partes fieri potest, ligna quaedam ad aedificia et ad focum habet,

79 Troszkowo.

80 Lutry.

81 Wójtowo.

82 Tejstymy.

83 Górkowo.

84 Kruzy.

85 Kikity.

86 Wagsty.

87 Księżno.

88 Kramarzewo.

prata ad suum usum, paludes quasdam, Regiomonto 11 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Porwangen⁸⁹ vasallagium reverendissimi capituli Varmiensis mansos habet naturales 27, semente aestivali fere in toto conseminabiles, ligna ad focum pauca, prata fere ad suum usum, fruteta, paludes quasdam, triticum in quantitate parva seminatur, Regiomonto 11 milliaribus distat, ideo relata ad classem tertiam glebae intermixtae.

Pissau⁹⁰ mansos habet naturales 38, agros saxosos, semente aestivali fere ad tres partes conseminabiles, ligna pauca ad focum, prata ad suum usum, Regiomonto 11 milliaribus distat, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Scharnik⁹¹ mansos habet naturales 29, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, ligna ad focum, prata ad suum usum, distantia eadem cum priore, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Olsau⁹² mansos habet naturales 24, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, ligna ad focum, prata ad suum usum, Regiomonto 11 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Lokau⁹³ mansos habet naturales 60, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, ligna ad focum in mansis propriis, prata ad suum usum, Regiomonto 11 milliaribus distat, ideo relata ad classem quartam glebae utpote vilis. Huius deinde cameratus episcopalis Seeburgensis ocularem revisionem pari forma, diligentia et fidelitate factam et conscriptam referimus et consignamus. In castro Seeburgensi, die 30 Augusti anno 1717.

Matthias Krakau
 commissarius manu propria
 J. G. Schimmelpffennig
 commissarius manu propria.

Sigismundus Ab Hatten
 commissarius manu propria
 A. Grzymała manu propria

[3. *Rewizja gruntów w komornictwie barczewskim*]

Continuatio commissorialis revisionis glebae peracto cameratu capitulari Allensteinensi, in cameratu episcopali Wartenburgensi, anno 1717 die Mercurii 14 Julii inchoata in villa prima videlicet.

Szypren⁹⁴ vasallagium mansos habet naturales 10, semente aestivali in tertia parte circiter conseminabiles, campus aestivalis commixtus est hiemali, silvam habet, in qua etiam ligna quaedam ad aedificia, prata paucissima, fruteta plurima, paludes etiam aliquas, Elbinga 14, Brunsberga 13 milliaribus distat, relata igitur ad classem sextam, utpote glebae vilissimae.

Legaynen⁹⁵ mansos habet 60, semente aestivali ad tres partes circiter conseminabiles, silvam habet mansorum 5, prata vix ad usum, paludes quasdam, triticum in quantitate parva seminatur, distantia a maioribus civitatibus eadem cum priore villa, ideoque relata ad classem tertiam, videlicet glebae intermixtae.

Kaplitainen⁹⁶ mansos habet 28, in mansos 6 tres coloni novitii, semente aestivali nec ad medietatem conseminabiles, prata vix ad necessitatem, ligna

89 *Pierwagi.*

90 *Piszewo.*

91 *Żardeniki.*

92 *Olszewo.*

93 *Tłokowo.*

94 *Szypry.*

95 *Leginy.*

96 *Kaplityny.*

nulla, Elbinga 13 milliaribus distat, relata igitur ad classem quintam glebae vilioris.

Mokaynen⁹⁷ mansos habet 60, quorum deserti 21, interdum per modialia particulatim elocantur, semente aestivali nec ad medietatem conseminabiles, prata valde modica, paludes multas, ligna nulla habet, Elbinga distat 14 milliaribus locatur itaque sub classe quinta glebae vilioris.

Sappuhnen⁹⁸ vasallagium mansos habet ex privilegio 10, sed iuxta dimensionem iuratorie factam sub illustrissimo Rudnicki, cuius authenticum exhibitum et a dominis revisoribus relectum tantum 6 mansi et 6 iugera reperta cum libertate piscandi ad mensam suam solummodo ex vicino lacu, ex crescentia ibidem est mansorum duorum in frutetis. Conseminati aestivalis fere in toto fieri potest in omnibus campis, fruteta habet aliqua, ligna nulla, prata ad suum usum, triticum ad modios 12 etiam circiter 15 in omnibus campis seminatur, Elbinga distat 14 1/2 milliaribus, relata igitur ad classem tertiam glebae intermixtae.

Kroplaynen⁹⁹ mansos habet 23, semente aestivali fere ad medietatem conseminabiles, prata habet pauca, fruteta aliqua, ligna nulla, Regiomonto distat 14 1/2 milliaribus, locatur itaque sub classe quinta glebae villioris.

Kerschlinen¹⁰⁰ mansos habet 20, horum deserti 8 particulatim in hiemem elocantur, semente aestivali fere ad medietatem conseminabiles, triticum in quantitate parva seminatur, ligna habet in mansis propriis, prata ad necessitatem, Elbinga distat 13 milliaribus, relata ideo ad classem quartam glebae vilis.

Kutzbory¹⁰¹ vasallagium mansos habet 13, semente aestivali ad tres partes conseminabiles, ligna ad focum, quaedam etiam ad aedificia habet, prata ad usum, triticum in quantitate parva seminatur, Regiomonto distat 15 milliaribus, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Herschberg¹⁰² mansos habet 30 et semiduos, horum deserti 7, quorum 6 particulatim in hiemem elocantur, septimus quasi unius mansi quantitate plene incultus iacet, conseminatio aestivali fere ad medietatem fieri potest, prata habet modica, paludes plurimas, silva caret, Regiomonto distat 14 milliaribus, locatur igitur sub classe quinta glebae vilioris.

Odritten¹⁰³ mansos habet libertinales 20, semente aestivali ad medietatem conseminabiles, prata modica, fruteta habet multa, ligna nulla, Elbinga 14 distat milliaribus, triticum in quantitate parva seminatur, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Klucznik¹⁰⁴ mansos habet libertinales 5 et medium, semente aestivali vix in tertia parte conseminabiles, prata, ligna habet modica, fruteta aliqua, Regiomonto 16 milliaribus distat, ideo relata ad classem sextam glebae vilissimae.

Podlaza¹⁰⁵ vasallagium mansos habet 6, semente aestivali fere in tertia parte conseminabiles, ligna habet ad focum, prata ad usum, paludes vero plurimas, distantia eadem cum priore, locatur igitur sub classe sexta glebae vilissimae.

Polayken¹⁰⁶ vasallagium mansos habet 8 et medietatem, semente aestivali conseminabiles, ligna ad focum, quaedam etiam ad aedificia habet, prata ad

97 Mokiny.

98 Sapuny.

99 Krupoliny.

100 Kerzliny.

101 Studzianek.

102 Jedzbark.

103 Odryty.

104 Klucznik.

105 Podlaza.

106 Polejki.

usum suum, Regiomonto 16 milliaribus distat, ideo relata ad classem quintam vilioris glebae.

Nerwiken¹⁰⁷ mansos habet 12, semente aestivali fere ad medietatem conseminabiles, ligna in mansis propriis ad focum habet, prata ad usum suum, Elbinga et Regiomonto 15 milliaribus distat, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Grabowo¹⁰⁸ mola mansos habet quatuor, semente aestivali vix in quarta parte conseminabiles, ligna ad focum, prata vix aliqua, paludes et fruteta habet multa, distantia eadem cum priore, locatur igitur sub classe sexta glebae vilissimae.

Poludniowo¹⁰⁹ vasallagium mansos habet 15, ager montosus, semente aestivali vix in quarta parte conseminabilis, ligna ad focum et aedificia, prata ad usum suum, paludes et fruteta habet multa, Regiomonto 14 milliaribus distat, ideo locatur sub classe sexta glebae vilissimae.

Bartelsdorff¹¹⁰ ad collegium Rösseliense Societatis Iesu mansos habet 50, exceptis 4 parochialibus, ager montosus, semente aestivali vix in quarta parte conseminabilis, prata habet modica, ligna ad aedificia et focum, fruteta et paludes plurimas, distantia eadem cum priore, relata igitur ad classem sextam glebae vilissimae.

Borowo¹¹¹ mola mansos habet 2, vix in aliqua parte semente aestivali conseminabiles, ligna ad usum suum, prata vix aliqua habet, locatur igitur sub classe sexta glebae vilissimae.

Daumen¹¹² mansos habet 20 et 1, semente aestivali fere ad tres partes conseminabiles, ligna et prata ad usum, Regiomonto 14 milliaribus distat, relata ideo sub classe quinta glebae vilioris.

Kierschbaum¹¹³ vasallagium mansos habet 30, semente aestivali fere ad medietatem conseminabiles, ligna ad focum et aedificia, prata habet valde modica, agros montosos, paludes et fruteta plurima, Regiomonto 15 milliaribus distat, relata ad classem sextam glebae vilissimae.

Mertensdorff¹¹⁴ mansos habet 20 et 3, ex his ab antiquo 10 deserti, utpote infructiferi, interdum per modialia particulatim elocantur, semente aestivali fere ad medietatem conseminabiles, ligna ad usum suum habet, prata vix aliqua, paludes multas, Regiomonto 15 milliaribus distat, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Cramerowo¹¹⁵ mansos habet 17, horum 4 deserti ab antiquo, in hiemem interdum elocantur, semente aestivali vix in tertia parte conseminabiles, ligna nulla, prata valde exigua habet, Regiomonto 15 milliaribus distat, locatur itaque sub classe sexta glebae vilissimae.

Dobringk¹¹⁶ mansos habet 17 apiarianes, semente aestivali fere ad medietatem conseminabiles, ligna ad usum suum, prata habet modica, paludes plurimas, distantia eadem cum priore, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris. De quibus unus decedit ut sequitur **Terka**¹¹⁷ quondam mola fuit, habet mansum unum, semente aestivali vix in aliquo conseminabilem, ligna, prata ad usum habet, locatur itaque sub classe sexta glebae vilissimae.

107 Nerwik.

108 Grabowo.

109 Poludniowo.

110 Bartolty Wielkie.

111 Borowo.

112 Tumiany.

113 Kierzbuń.

114 Nowe Marcinkowo.

115 Kromerowo.

116 Dobrag.

117 Terka.

Damrau¹¹⁸ mansos habet 4, iugera 20, semente aestivali vix in aliqua parte conseminabiles, ligna ad focum et aedificia, prata quoque ad usum suum habet, Regiomonto 15 milliaribus distat, relata igitur ad classem sextam glebae vilissimae.

Marunen¹¹⁹ vasallagium mansos habet 40, ex his praediales 12, reliqui colonales, semente aestivali fere ad medietatem conseminabiles, ligna ad focum et aedificia, prata ad usum suum habet, triticum in quantitate parva seminatur, distantia eadem cum priore, ideo relata ad classem quartam glebae vilis.

Altwattenburg¹²⁰ mansos habet, exceptis 4 parochialibus, 76, horum deserti 24, in hiemem particulatim elocantur, semente aestivali ad medietatem conseminabiles, prata ad usum suum, paludes plurimas, usum fructum habet silvae mansos 10, iugera 20, sub canone 7 florenos una cum censu ordinario pendendarum, triticum in quantitate parva seminatur, Regiomonto 14, Elbinga 12 milliaribus distat, relata ideo ad classem quartam glebae vilis.

Jaden¹²¹ mansos habet 44, horum deserti 22, qui raro ob sterilitatem etiam per modialia elocantur, conseminatio aestivalis in tertia circiter parte tantum fieri potest, ligna habet modica, prata ad usum suum, Regiomonto 14, Elbinga 12 milliaribus distat, relata ideo ad classem sextam glebae videlicet vilissimae.

Tollack¹²² villa venerabilis capituli Varmiensis mansos habet ex assertione sculteti et colonorum 70, semente aestivali fere ad medietatem conseminabiles, ligna quaedam ad aedificia et focum habet, Regiomonto 13, Elbinga 12 distat milliaribus, relata ideo ad classem quintam vilioris glebae.

Tengutten¹²³ vasallagium mansos habet 7, campi mixti, semente aestivali fere de toto conseminabiles, ligna ad focum et aedificia habet, fruteta et paludes multas, prata ad usum, ob paucitatem agri hucusque non eruncati, relata ad classem sextam glebae vilissimae.

Schönau¹²⁴ vasallagium mansos habet 35, ad molam 2, semente aestivali nonnisi in uno campo conseminabiles, reliqui duo valde arenosi, ligna ad focum et aedificia habet, prata quoque fere ad usum suum, ideo relata ad classem sextam glebae vilissimae.

Ottendorff¹²⁵ vasallagium mansos habet 60, in tertia parte circiter semente aestivali conseminabiles, ligna ad focum et aedificia habet, prata pauca, paludes plurimas, Regiomonto 13 milliaribus distat, locatur igitur sub classe quinta glebae vilioris.

Dertz¹²⁶ mansos habet 44, horum deserti 22, interdum particulatim per modialia elocantur, agros montosos ad medietatem fere semente aestivali conseminabiles, prata, ligna ad usum suum habet, paludes multas, Regiomonto distat 13 milliaribus, ideo relata ad classem quintam glebae vilioris.

Lemkendorff¹²⁷ mansos habet, exceptis 4 parochialibus, 66, horum deserti 46 particulatim interdum per modialia elocantur, conseminatio aestivalis nec ad medietatem fieri potest, ligna ad focum et aedificia habet, prata vix ad usum suum, paludes multas, distantia eadem cum priore, ideo relata ad classem sextam glebae vilissimae.

118 *Dąbrowa.*119 *Maruny.*120 *Barczewko.*121 *Gady.*122 *Tulawki.*123 *Tęguty.*124 *Szynowo.*125 *Radosty.*126 *Derc.*127 *Lamkowo.*

Viertzighuben¹²⁸ mansos habet 40, horum deserti 10, raro et in hiemem elocantur, prata ad usum suum habet, ligna modica et haec tantum ad focum, paludes multas, consemminatio aestivalis fere ad medietatem fieri potest, Regiomonto distat 12 ¹/₂ milliaribus, relata ideo ad classem quintam glebae vilioris.

Proles¹²⁹ feudum iuris Magdeburgensis in possessione reverendorum patrum Societatis Iesu mansos habet 12, campi sine distinctione, maior pars agri in silvis consistit, ligna ad focum et aedificia habet, prata quoque ad usum suum, ideo relata ad classem sextam glebae vilissimae.

Kolaken¹³⁰ mansos habet libertinales 5, semente aestivali nec in quarta parte consemminabiles, ligna ad focum et aedificia habet, prata pauca, Regiomonto distat 13 milliaribus, ideo relata ad classem sextam glebae vilissimae.

Cronau¹³¹ mansos habet 67, ex his deserti 47, particulatim interdum per modialia elocantur, consemminatio aestivalis in tertia parte circiter fieri potest, ligna ad focum habet, prata modica, Regiomonto distat 13 milliaribus, ideo relata ad classem sextam glebae utpote vilissimae. Huius deinde cameratus episcopalis Wartenburgensis ocularem revisionem pari, ut praecedentis cameratus capitularis Allensteinensis, diligentia et fidelitate factam conscriptam et descriptam consignamus. In castro episcopali Wartenburgensi anno 1717 die 22 Julii.

Matthias Krakau manu propria
J. G. Schimmelpfennig
manu propria

Sigismund Ab Hatten
commisarius manu propria
Ioannes Adalbert Grzymała
manu propria